

Vaalilautakuntien asettaminen

Kaupunginhallitus 10.03.2025 § 69
2270/00.00.00.00/2024

Valmistelu- ja lisätiedot
kaupunginjuristi Johanna Päivärinta
johanna.paivarinta2@porvoo.fi

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta ja laitoksessa toimitettavaa ennakköäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta.

Vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä.

Ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä.

Ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa eivät voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eivätkä varajäsenenä. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

On syytä huomata, että oma sekä edellä mainitun sukulaisen ehdokkuus missä tahansa kunnassa aiheuttaa sen, että henkilö ei ole vaalikelpoinen vaalitoimikuntaan.

Vaalikelpoisuus vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan määräytyy muutoin sen mukaan kuin kuntalaissa säädetään vaalikelpoisuudesta lautakuntaan ja toimikuntaan (71 ja 74 §). Sinänsä ei ole estettä valita samaa henkilöä vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan, kunhan henkilö on vaalikelpoinen molempiin toimielimiin.

Kuntavaaleissa jäsenten ja varajäsenten tulee edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa (2021) ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Tasa-arvolain soveltamisessa tarkastelu tehdään siten, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %. Vaatimuksen tulee toteutua erikseen jäsenten ja varajäsenten kohdalla.

Jotta jäsenet ehtivät suunnitella ajankäyttönsä ja muutoinkin käytännön järjestelyjen kannalta, ehdokkaita nimeävien on syytä

varmistaa jo etukäteen, että valittavaksi tulevat henkilöt voivat täysipainoisesti osallistua vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan työhön. Jokaisessa vaalitoimielimessä on oltava riittävästi suomea ja ruotsia puhuvia, jotta pystytään palvelemaan äänestäjiä heidän omalla kielellään. Valintoja tehtäessä on huomioitava, että käytämme sähköistä vaaliluetteloa, johon kirjaudutaan vahvan tunnistautumisen kautta.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan kaikkien jäsenten ja varajäsenten yhteystiedot on ehdottomasti ilmoitettava kaupungin keskusvaalilautakunnalle, jotta voidaan huolehtia yhteydenpidosta ja koulutuksesta tehtävään.

Kotiäänestyksen vaalitoimitsijat määrää kunnan keskusvaalilautakunta samalla tavalla kuin yleisen ennakkoäänestyspaikankin vaalitoimitsijat.

Liite

luettelo vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan jäsenistä kunta- ja aluevaaleissa

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus valitsee kahteentoista vaalilautakuntaan viisi (5) jäsentä, joista se valitsee yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi sekä valitsee viisi (5) varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Lisäksi kaupunginhallitus valitsee vaalitoimikunnan laitoksissa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten ja valitsee vaalitoimikunnalle puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen sekä kolme (3) varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti valita jäsenet ja varajäsenet vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntaan.

Päätös tarkastettiin heti.